

M. 6. 4

00 a

~~00~~
T

Libb. gründ. in 8.
Nr. 113.

T. 1 a 19

Q. D. B. V.

21

**FRUCTUS
LINGUÆ ARABICÆ,**

Inclutæ Facultatis Philosophicæ
indultu,

DISSERTATIONE PHILOLOGICA

in

ALMA LIPSIENSI

H. L. Q. C.

ostendit

ac

d. VII. Decembr. A.O.R. M DC XCII.

publicæ συμφιλολογίαν των disquisitioni

submittit

P R Ä E S E S

M. JOH. DAVID Schieferdecker/

Weisenfels. Misn.

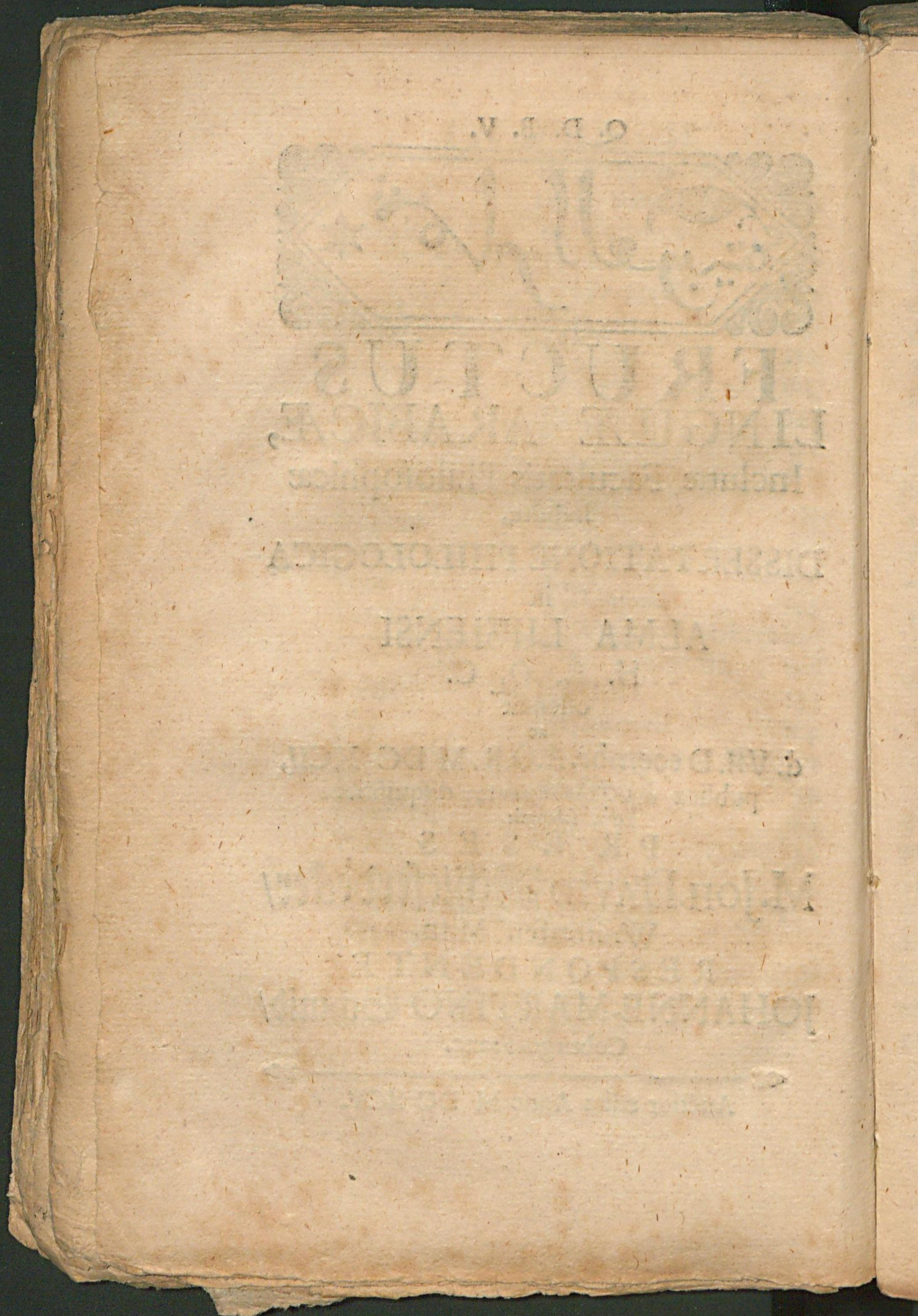
R E S P O N D E N T E

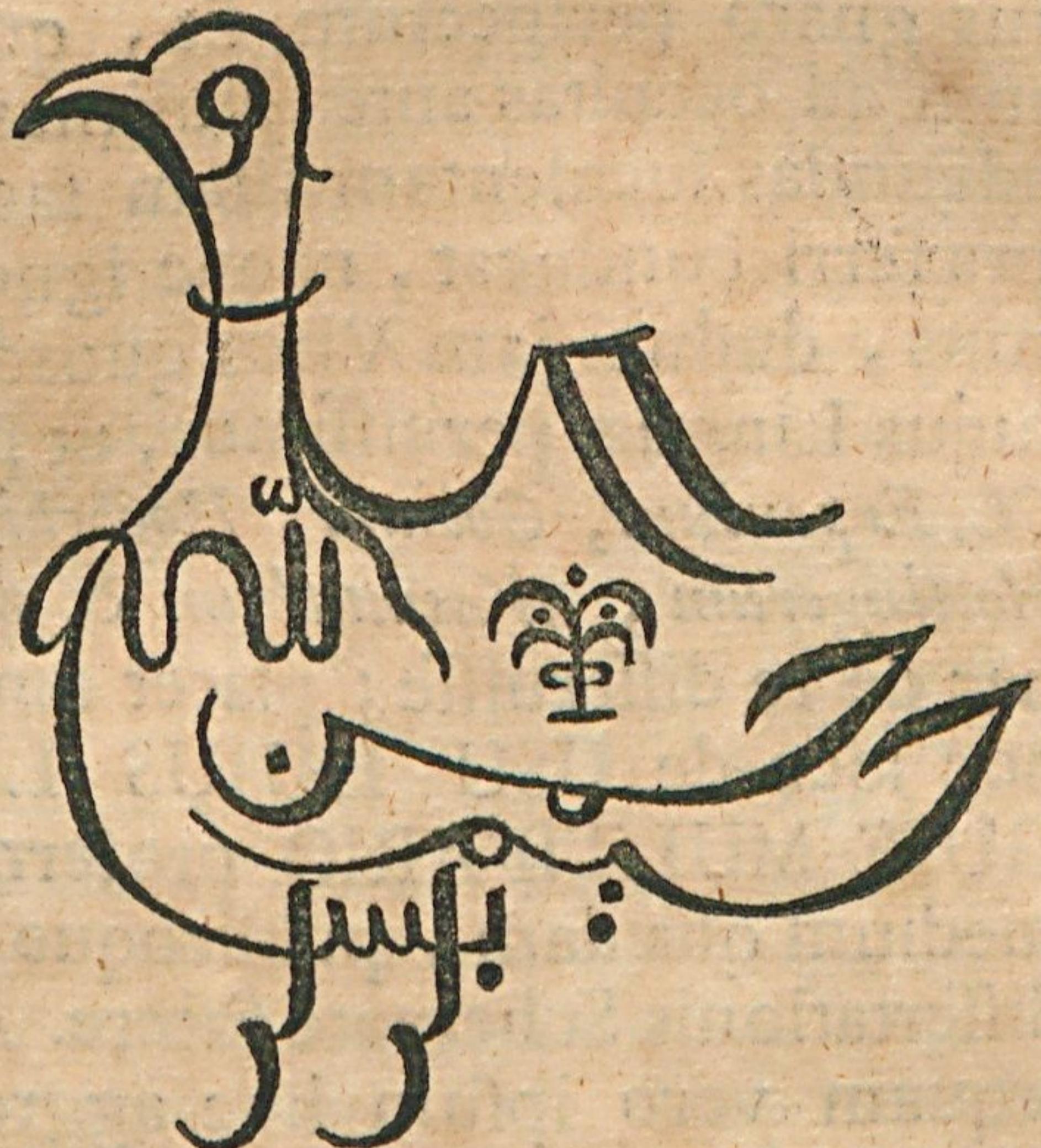
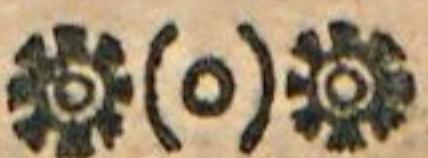
JOHANNE-MARTINO Schmid/

Coburgo-Franc,

Auctior edita Anno M DC XCV.

18.

Agnum Orbi literato
lumen illuxisse , quan-
do summâ Divini Numi-
nis gratiâ , singularique
Clementiâ hoc nostro Sæculo Ara-
bum literæ in Europa florere cœ-
perunt , neminem licet lateat, nec
opus esse censeamus , istas à nobis
suis laudibus commendari in præ-
senti , cum jam cuivis Linguaæ hu-
* 2 jus

❧ (o) ❧

jus gnaro perspectum sit , quan-
tum ad occultas antea plurimas res
adeundas luculentam istam faciem
præferri conducat , neque ignore-
mus , dudum jam Viros quosdam
hujus Linguae peritissimos , ut puta
CL. Erpenium, Golium, Pocockium,
Hottingerum, Wasmuthum & alios
hac de re dissenseruisse ; placet tamen
hoc loco de USU HUJUS LIN-
GUÆ MULTIFARIO proferre in
medium quædam , publicoque sub
dissertationis Schemate sistere . An-
tequam vero ipsum hoc aggredi-
amur , devota mente Deum ter O-
ptimum terque Maximum suppli-
ces invocantes veneramur , velit
suo nobis in hoc negotio præsidio
adesse , nostrisque conatibus ex al-
to benedicere clementer !

§. I.

AD arcem causæ è vestigio viam adfe-
stantes haud molestos B. L. fore nos o-
pinamur , sic circa vocis originem *accō*
παρέδω saltim monuerimus quædam . Ara-
bicam

(o)

bicam Linguam ab Arabia ejusque incolis nomen traxisse nemo facilé dubitârit; circa Arabiæ verò denominationem non unamens Philologorum pariter ac Historicorum deprehenditur. Diversis enim diversa placet sententia. *Gabriel Sionita* & quidam alii rectè negant Arabiam juxta communem sententiam ab *ARABO* Apollinis & Babylonie filio ita vocari, sed potius ab *ARA-BIA* plaga, prope Medinam sita, volunt. Sic enim ille in *descriptione Arabiæ Cap. I.* *Arabia*, inquit, non ab *Arabo*, *Apollinis* & *Babylonie* filio, ut *Latinorum* plerique asserunt, sed ab *Araba*, *plaga* non longè à *Medina* sita, nomen sortita est, quam incoluit *Ismaël*, *Abrahami* & *Hagaris* filius, à quo etiam *Ismaëlite* & *Hagareni* vocantur.

§. II.

Dicitur Ebræis *Arabia* עֲרָבָה & ejus Populus עֲרָבִים quod ultimum quoque *turbam* *promiscuam* aliquando notat; & propterea Arabes ita appellari dicunt quidam, quod illis alii hinc inde populi sint admixti, ut Scenobitæ, Trogloditæ, aliquique intra Nilum & mare rubrum, quos clarius paulo recenset *Dionysius Alexandr.* *de Situ Orbis p. 255.* his versibus:

* 3

A.M.

◎(ο)◎

Ἄλλ' ἦτοι περὶ τοι μὲν τοῖς κατέπιν λιβανοῖο
Αἴγαστοι ναιώσιν ἐπωνυμίην Ναβαλάῖοι,

Ἄγχι δὲ χαβλάσιοι τε καὶ ἀγρέες οἵς ὅπι
γαῖα

Χατζαρίς ἄνων, κατεαντία περσίδος
αὖτις

Αυτάρ ἐρυθράῖς πλεύσην ναιώσι θαλα-
άσιης

Μινναῖοι τε, Σάβαι τε, καὶ ἀγχίγειοι κλε-
ταβηνοί.

Τόσα μὲν ἀρραιβην οἰνώσια Φῦλα νέμον-
ται.

Vid. Eustathii Episc. Thessalon. in hunc locum.
Commentaria. Robertson itidem in Thesauro
Ling. Sanctæ fol. 767. hoc nomine appellari A-
rabes putat, quod permixti primūm fuerint
ex variis populis. Vid. h. l. Leusden. Spicil.
Philol. p. 415. Sect. 20. Indole sua عَرَبٌ no-
tat Arabem & ejus Fœmininum ipsam Lin-
guam, diciturque à Rad. عَرَبٌ alacer &
lubens fuit: Arabes enim alacres celeresque
fuisse semper, atque ab agilitate & celerita-
te sua etiamnum laudari constat. Sed allu-
sio potius hæc est, quam vera Etymologia.
Caterum non pauca reperiuntur nomina,
quibus Arabes insigniri solent. Dicuntur
enim عَرَبٌ ئَوْلَى Populus Muhammedis:
الكتاب

(o)

أَهْلُ الْكِتَابِ Populus libri ; أَهْلُ الْجَمَاعَةِ Populus congregationis ; أَهْلُ الْمَسْكِنِ Populus Legis ; سُكَّانُ سَانَةِ إِيمَانِ سُكُونٍ Credentes ; أَهْلُ اسْبَاطِ إِسْرَائِيلِ Populus Ismaelis ; هَاجَارِيًّا Hagareni ; سَرَكَيْنِ Saraceni ; quæ nomina ordine adducit & explicat Hottingerus Hist. Orient. Lib. I. cap. 1. Sed mittimus πάρεργα & ad rem ipsam accedimus ; eamque à commendatione hujus Linguæ ordimur.

§. III.

Linguam itaque Arabicam commendi optimè duplice posse credimus. Primo quidem ab Antiquitate. Originem enim traxisse à Jectane, Semi pronepote, multi statuunt cum Wasmutho in Paræn. Gram. Arab. adstipulante Bocharto in Phaleg. Lib. II. cap. 15. p. 110. his verbis: Imò ut rem certam assero, Jectanem & Jectanis posteros neque Arianam insedisse, neque Indianam, sed Arabie felicis intima, quod evincunt hæ rationes. Primo, nisi aliud obsteret, unicuique genti natales suos referenti credi par est; Europæi pro Conditore suo celebrant Japhetum seu Japetum, Africani Ham seu Hammonem, Ægyptii Mesrem, Syri Aram, Phœnices XVII

(o)

jen Chanaanem &c. Ita pridem apud Arabes invaluit hæc opinio, Jectanem seu Cathanem (is enim apud eos est binomius) esse Arabum parentem, & repertorem Linguae Arabicae. Ita statuunt Scriptores inter illos magni nominis, Joseph ben Abdillatif in opere Genealogico, & Mohammed ben Jacob Syrazita apud Autorem Alcamus &c. Plura jam è Bocharto adducere nimis longum es-
set, cum jam luculentum satis ac probabile sit, Autorem hujus Linguae Jectanem fuisse, ut pluribus jam demonstrabitur.

§. IV.

Alia tamen sententia placet CL. Hottin-
gero, qui Chusi filium Saba, Chami nepo-
tem, Autorem hujus Linguae statuit. Ita
enim in Smegm. Orient. Lib. cap. III. §. XXXII.
de Lingua Arabica: *habuit hanc primū*,
ait, *Chusi filius Saba, Chami nepos, & cum*
hoc Sabæi; quam ab iisdem dein etiam didi-
cerunt Ismaëlite, qui partem Sabææ Borealem,
quam desertam Arabiam vocant, habuerunt.
Huic & suffragatur Brian. Waltonus, Diss. de
Linguis Orientalibus, p. m. 73. 74. Ast de
Phalego dicitur Genes. X. 25. illum ea de causa
כִּי בַּיִתְּנוּ פָלָגֵן לְאָרֶץ
vocatum fuisse,
quia

(o)

quia in diebus ejus divisa fuit terra. Per hanc autem divisionem etiam divisionem Linguarum intelligi volunt nonnulli cum *Leusdenio*, qui expressè afferit, temporibus Phalegi Linguarum divisionem esse ortam, aitque, hanc causam divisionis terræ fuisse; vid. *Ejus Phil. Ebr. diff. XIX.* & *Augustin. de Civit. Dei Lib. XVI. cap. II.* Quid itaque obstat, quo minus hanc Linguam ab ejus fratre *Iectane inventam esse statuamus?* cum filios ejus orientem versus habitasse Scriptura afferat, eumque primogenitum suum vocasse **אלמדן** quod ipsum origine Arabicum esse dicunt, nonnulli derivatum à verbo **אָו extendit**, produxit, procerus fuit &c. idque per Articulum **آل innui**, indeque luculentum testimonium, *Iectanem* Arabicam primum caluisse Linguam, elici posse credunt, quippe qui primus ejusmodi nomen filio suo impo- fuerit, ac eo quasi votum intenderit, ut Deus hujus familiam aliquando extendere atque producere, ipsum verò Almodad procerum magnumque facere velit. Ita con- stat quoque totam ferè *Schemi*, & per con- sequens Heberi familiam Arabiam incoluisse, ut colligere licet ex *Patricide*, ab *Hotting. Smegm. Orient. Lib. I. p. 269.* citato, qui ex *Schemi* posteris fuisse ait *Babylonios, Persas,*

(o)

Chorasanaos, Pharganeos, Sindeos, Hindeos
Jezireos, Zineos, Hebreos, Jamnaos, Thaife-
os, Jemaneos, Bachraneos, (Icharaos) & va-
ria Arabum genera. Cui sententiaz quoque
favet Golius, qui in Pref. Lex. Arab. Lat. as-
serit, in ipsa Heberi familia primùm natam
hanc Linguam esse. Vide insuper Ed. Po-
cockij Orat. Carmini Tograi præmissam, &
quæ de Sabeis dicat Jobus Ludolfus in Hi-
stor. Æthiop. L. II. c. 3. N. XVI. & in hunc lo-
cum Comment. fol. 226. 227. it. Lib. I.c. 1. N.XX.
& Comment. f. 66. 67. De his plus satis in præ-
senti.

§. V.

Linguam hancce Secundò comen-
dari posse videamus à Suavitate & Ele-
gantia. Consistit autem illa 1.) in *Vocum*
Copia. Quanta ea sit, facile cognoscet,
qui unicum saltim Golii aut Meninsky Lexi-
con viderit. Nullam enim unquam in iis
reperiet vocum inopiam. Sic in priori Le-
xico unicam vocem *infortunium* (tacemus
alias) ab Arabibus ferè Sexagies exprimi
scimus, adeò divitiis & abundantia vocum
Lingua hæcce pollet. Recensione digna-
sunt hoc loco Pocockii verba, quæ habet
Orat.

•(o)•

Orat. jam citata: In ea (Lingua Arabica)
tanta est Synonymorum varietas, quæ Auditio-
rem ad stuporem adigat. Tanta ea, ut sèpè
vel diversorum nominum unam eandemque
rem significantium enumeratio & explicatio ju-
stam voluminis integri materiam præbuerint:
sic doctissimo Grammatico, Chalavveihi
filio, unius Libri subjectum, Leonis, alterius
Serpentis nomina suffecerunt. Nec mirum
cum Leonis quingentas, Serpentis ducentas
appellationes diversas collegerit. Sic Ham-
zah Ebno'l Hasan, Mel octoginta nomi-
nibus appellare noverat, nec totam tamen e-
jus nomenclaturam absolvisse compertus est; ne
nec ille (credo) qui Ensis triginta duo, vel
Lapidis septuaginta tenuerat. Ex his de re-
liquis conjecturam ferre licet. Hæc Pococki-
us, quem & de sequentibus adeas. Epi-
thetorum insuper copia apud Arabes tanta
est, ut in Libro aliquo precum MS. quem
possideo, de Deo ultra 250, ejusmodi attributa
serie quadam recenseat Autor. Sic & in a-
lio, 100. precum formulas continente, sin-
gulis precationibus Epitheton Nominis Di-
vini est præmisum. Consistit porro Lingua
suavitas 2) in Phraseologie Nitore, qui tantus
est, quantum in alia Lingua aut vix aut
nunquam reperias. Quæ enim elegantia,
quan-

⊗(o)⊗

quantaque gravitas trito illi : بـ
الرحـمـن الـرـحـمـن quo omnes Cora-
ni Suratæ , plurimique Libri , preces & E-
pistolæ inchoantur , inest ! Verti vulgò solet
In Nominе Dei Miseratoris Misericordis.
Ubi observant Corani interpretes aliique A-
rabum Philologi , primam vocem plerum-
que à Scriptoribus extendi solere hoc modo :
فـ ad contestandam erga Divinum Nu-
men reverentiam ; Illi porrò vocem فـ
& حـمـن seu حـمـان coincidere , ita-
tamen combinatas majorem habere energi-
am ajunt , ut significant *summè Misericor-
dem.* Cui & Beidavi addit , حـمـان seu
حـمـان majorem Misericordiæ ac Boni-
tatis perfectionem denotare , internam nem-
pè , seu etiam communem in credentes pa-
riter atque incredulos effusam ; فـ au-
tem externam , suoque effectu perceptibi-
lem , vel particularem , quæ solos fideles
spectet . Paraphrasis quoque Persica *Hosei-
ni* in hac formula per حـمـان seu الـرـحـمـن
Deum intelligit quatenus essentiam omnibus
& vitam impertit ; per فـ verò , quate-
nus ea sustentat atque conservat . Qua de re
pluribus legatur *Golii Gram. Arab Erpen.* p.
179. Ⓣ Chardini Persianische Reisebeschreib. p.
331. Ⓣ 4. Votivam Persarum avem in fronte
Dis-

(o)

Dissertationis hisce vocibus concinnatam vi-
de. Placet hoc loco animi causa ridiculam
lectionem & explicationem triti hujus adde-
re, quam habet Georgewiz in libello de Tur-
carum moribus. Accipe, L. B. istam, & com-
pone frontem. Singulis, ait, Alchorani capi-
tulis praescribi solent sermone Arabico haec verba:
Bi sem Allahe el Rahmine el Ruohim;
quorum interpretatio hec est: *Bi*, id est in:
Sem, id est Nomen: quasi dicat in Nomen;
Allahe, id est DEI: *el Rahmine*, id est,
Misericordiae: *el Ruohim*, id est Spi-
ritus eorum. His subnectit sequentia: Sci-
endum, quod Lingua Arabica multum affinita-
tis habeat cum Hebraica & Chaldaica, qua com-
mitto iudicio Virorum cognitionem habentium
Hebraici sermonis, veletiam utriusque; nam
Sem & *Hebrai* dicunt, quod significat No-
men: *Allah*, apud Arabes, *Elohim*,
apud Hebreos & Chaldaeos. *Rhaman* utri-
usque nationis est vocabulum, quod significat
Misericordiam, ita quoque & *Ruoah*
Spiritum significat, & addita in su plur-
alis; nam Hebraica pluralia plerumque in
im terminantur. Post paulo ex hoc myste-
rium Trinitatis elici posse, perque Deum
Patrem, per Misericordiam *Filium*, per Spi-
ritum

(o)

ritum eorum *Spiritum Sanctum* intelligi ait,
atque Muhammedem quoque Trinitatem
credidisse parum abest quin afferat. Vides,
quæ ex inscitia Linguae hujus oriri possit opi-
nio , inepta plané risuque dignissima ! Ve-
rum , ad rem é diverticulo redeamus. Ex-
empla jam allato à nobis parallela ex solo
Corano adducere penè multa possemus , ni
brevitati studere constituissemus nobiscum..
Unum hoc dixisse operæ pretium ducimus,
unicam in Arabicis Radicem sæpius trigin-
ta , aut quod excurrit , inferre significata,
utpote quæ pro diversa Conjugatione non
solum sint varia , sed & in singulis Conju-
gationibus abundant , ut facile illi perspe-
ctum erit , qui Musas hujus Linguae vel à
tergo salutavit. Vid. & conf. per omnia CL.
Pocockius loc. cit.

§. VI.

Specialius nunc paulò de *Usu* erit
disquirendum. Offert autem sese in primo
statim limine *THEOLOGIA* , ubi Usus
hujus Linguae penè incomparabilis cernitur.
Obtinet ille *I.in S.Contextu Veteris Testa-
menti* , ut ex sequentibus colligere est. Pri-
mò facit hæc Lingua ad solidam Hebraismi in-
tel-

telligentiam. Non enim pauca invenies vocabula, quorum thema etsi Hebraicum sit, apud Hebreos tamen exoletum non nisi ex Arabica peti potest Lingua. Est enim ista Thesauri materni custos fidissima. In frontispicio statim Sacri Codicis Gen. I. tria occurunt vocabula, quæ originem huic Linguæ debent. Prima vox est אלהָן quam, etsi alii ab אלהָן alii ab אלהָן juravit, originem ejus petant, derivari, optumè posse ab Arabico & illi coluit, adoravit, (undè & ipsis Arabibus est & illi Denille Optimus Maximus,) censem plurimi Philologorum, atque ita adorandum colendumque Numen notare ajunt. De qua re leg. Robertson. Diff. de X. Nominibus Dei Hebraicis; Wasmuth. Paran. Gram. Arab. Leusd. Phil. Hebr. Diff. XXXII. & alii. Secundæ vocis שמי theme undè petes elegantius, quam ab Arabico أسم Altus fuit? Unde & أسم Cælum ab altitudine dicitur, alia licet Etymologia placeat Lexicographis quibusdam Hebreorum quorum diversas sententias collegit Robertson, Thes. Ling. Sanct. R. 1216, Tertiam tandem vocem אַרְך deduci eleganter quibusdam constat à Rad. أرض quæ humilem ac depresso, amœnum ac conspectu gratum, item gravem esse notat, quod ipsum de Terra dici

(o)

dici posse quis negabit ? Vid. Pocock. Not.
Misc. p. 34, Holing, Smegm. Orient. Lib. I. Cap.
V. p. 69. Exempla jam alia sicco transimus pe-
de , quoniam in Hotting. Smegm, Or. p. 116.
¶ Clar. Cellarii Tract. de Uso Ling. Arab. Ety-
mologico Ordine Alphabetico conscripta e-
jusmodi vocabula' L. B. plura cognoscet.

§. VII.

Satis itaque constat themata obsoleta
seu deperdita ex hac restitui Lingua com-
modè posse , quod & Bochartius afferit in suo
Phaleg. Lib. I. cap. XV. p. 65. his verbis : *Ad*
Hebreæ Lingua perfectam cognitionem multò
plus confert (Lingua scilicet Arabica) quam
creditum est hæc tenuis ; quod Hebreorum in
Scripturam commentaria nocent, qui , quoies
barei calculus , ad hanc Linguam configiunt,
tanquam ad sacram Anchoram. Idem Do-
ciss. Waltonus Praef. de Bibl. Londin. p. 43. ¶
Diss. de Linguis. Orient. p. 77. 78. affirmat: Ma-
xima tamen , inquiens , ejus (Arabicæ Lin-
guæ) utilitas est necessitas ad Linguam He-
bream & Sacra Biblia intelligenda , cum He-
braica Lingua, quæ mutila & exigua ex par-
ce in V. T. reliqua est , ex Arabicæ , quæ ad-
huc integra , suppleri & disci possit : multa e-
nim

⊗(o)⊗

enim vocum Hebraicorum Radices Arabicae sunt, unde Hebraica vocabula, quæ semel in V. T. Testamento occurruunt, ex consuetudine Arabici sermonis exponenda statuit Aben-Esra Comment. in Cant. Salomonis ob Linguarum affinitatem. Sic & Petrus Ravennatus Bibl. Sacr. p. 296. Adde, quod Aben Esra, referente Paulo Fagio, super Gen. I. i. afferat שְׁמָן idem significare quod altum vel supra; quæ Etymologia cœlo optimè convenit: Id quod probat ex Lingua Ismaëlitica, quæ plurimum affinitatis habet cum Lingua Hebræa. Conf. hoc loco Noldii Concord. Particul. p. 1044.

§. II X.

Secundò hæcce Lingua integro inservit explicando Libro Jobi, quippè ubi frequentes sunt voces & phrases Arabismo debitæ. Ita enim Bochartus loc. cit. Arabismis referti sunt, ait, Scripturæ Libri Poetici, Jobi maxime, ut pridem observavit Hieronymus. Accedit ad hanc sententiam Hottingerus Smeqm. Orient. Lib. I cap. V. his verbis: Sanè nondemum χρῆστος ὡραῖος creditum, Jobum cum Arabica Lingua plurimam habere societatem, Hieronymi jam judicium fuit Praef. in Daniel.

quod

**

(o)

quod tanta nonnunquam Viri magni exceperunt reverentia , ut vel hanc unam ob causam dignam estimarint Linguam Arabicam , que foro Theologico commendetur. Vid. insuper Walton. loc. cit. & Verba Francisci Gomari , que recenset Hotting. Thes. Phil. p. 505. De Jobo jam , ejus Patria , numque Librum suum Arabicè scripserit , isque à Mose in Linguam . Hebræam translatus sit , ut putant Hebræi quidam apud Genebrardum in Chron. p. 67. & Gregor Magn. Lib. 20. Moral. cap. 25. jam non differendi tempus erit , cum de ista re fusè scripserint Hotting. Thes. Phil. Lib. II. Cap. I. Sect. 3. Leusden. Phil. Hebr. Diff. VIII. & Clav. Hebr , in Job. p. 468. aliique. Præstat in præsenti asserti in medium proferre testimonia , nonnulla. Cap. XVI. 15. vox **גָּלַד** cutis , est merè Arabica , nempè **جَلَد** (quod idem significat) à Rad. **جَلَد** percussit laetisque in cute ; Jobi itaque cutis percussa , ulceribusque **لَسَا** hoc ipso innuitur. Sic Cap. XXIV. 8. verbum **רְטַב** virescere , humidum esse ; & Cap. IIX. 16. **רְטוֹב** humidus , succipiens , optumè redditur ex Arabico **طَبْر** humidus fuit , & **طَبْر** seu **طَبِيعَة** humidus , virens , recens. Vocem porro **רִכְבָּר** Cap. XXXV. 16. & Cap. XXXVI. 31. unde Nomen **מֶכְבֵּיר** & **כֶּבֶיר** multus magnus , in solo reperies Jobo : Ec- quid

(o)

quid verò Arabibus usitatius formulâ istâ,
quæ in Magna Dei veneratione aut invocatione , maximèque à præconibus Muhammedicis ad plebem è pinnis dici solet : & *Alii*
Deus Magnificus seu summus ! Thēma
est *Magnus fuit , magnisecit , magnum*
prædicavit &c. Plures voces integrasque
Phrases , quæ Arabismum sapiunt , vide a-
pud *Horting. Thes. Phil. Lib. II. Cap. I. Sect.*
III. & Anal. Hist. Theol. Diss. VI.

§. IX.

*Tertio Ritus non solum , verum & Ce-
remoniæ Veterum , quarum passim in S. Con-
textu fit mentio , magnam ab Arabismo fœ-
nerantur lucem , id quod patet ex sequenti-
bus. Ezech. XXI. 21. mentio fit Oraculi sagit-
tarum , de quo Steph. Morinus diss. de Orac.
p. 199. ita loquitur : Rex Babylonie anceps quo
arma inferret & in bivio constitutus antè se vi-
deret Rabatham Ammonitarum & Jerosoly-
mam , consulit Deos suos , & , ut vult Hiero-
nimus , utriusque urbis nominibus harum
Urbium duabus sagittis inscriptis eas miscet , &
in Pharetram cum fasciculo conjicit , ut ea
Urbs , cuius nomen prior educta sagitta pro-
ferret , prima oppugnaretur , quod Jerosoly-*

** 2

me

(o)

me justo DEI iudicio contigit. Græci hoc
Oraculum βελομαντίας dixerunt. Idem fer-
mè mos erat apud Arabes & divinitationis
modus, quem vulgo الراجم vocant. Cum
suscipiendum esset alicui iter, vel aliud quid-
piam magni momenti agendum, tres vascu-
lo iuclusas consulere sagittas solempne habe-
bant. Quarum prima أمر ذي سب jussit
me Dominus ; secunda ذهادي سب prohibuit
me Dominus , inscriptum : Tertia vero nul-
la nota insignis erat. Unam harum manu
extrahenti si illa occurreret , quæ juberet, a-
lacri animo pergere ; sin illa , quæ veta-
ret, desistere ; quod si tertia , reponere do-
nec alia prodiret , consueverant. Vid. Po-
cock. p. 329. & Hotting. Anal. Hist. Theol. p. 260.
261. ut Noldii Concord. Particul. p. 895. 896. A-
liud quoque sortilegii genus habes apud
Eundem Hot. Hist. Orient. Lib I. cap. VIII. p
269. 270. Sic Ezech. VIII. 14. ait Propheta

ויבא אותו אל פתח שער בירך
יהוה אשר אל הצלונה והנה שם
הנשיט ישברך מבכחות את התרמו
*Et deduxit me ad ostium portæ domus Jehovæ,
qua est ad Aquilonem ; ubi ecce mulieres sede-
bant , deflentes Thammuz . De quo apud A-
rabes plorandi ritu ipsoque Thammuz vid.
Golii in Alfrag. Notæ p. 18. & Hotting. loco jam
cit.*

(o)

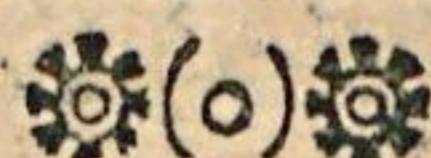
cit. Videmus itaque ritus hosce ex Veterum Historia Arabum cognosci optumè posse.

§. X.

Quarto denique juvat nosse Linguam Arabicam ad conciliationem & exlicationem Homonymorum, quæ varias interpreti moras injicere possunt, & à doctissimis interdum non satis attenduntur. Rem exemplis declarabimus. Vox נפש Hebræis non *Anima* tantum, sed & *corpus*, idque exani me, *Hagg. II. 14. Levit. XIX. 28 & XXI. 1.* de notat: Arabibus eâdem voce نفس *Anima* & *corpus* exprimitur. Illis porrò فار est dare & accipere, hinc non malè Eru diti opinantur, Hebraicum לך inde & ob tinuisse significationem hancce, eaque pro pter, cum *Ps. LXVIII. 19.* legatur לך מתנוּת Accepisti dona, Arabem non so lum haud incongruè transtulisse أعطيت sed ipsum Apostolum *Eph. IV. 8.* per ἐδωκε δώματα, & ibidem Arabem ولهب موهب dedit dona, expressisse. Locum adhæc *Mich. V. 2. coll. cum Matth. II. 6.* ubi circa vocem צער magnæ moveri solent controversiæ, explanatum vide apud *Pocock. Not. Miscell. cap. 2. & alios.*

*** 3

§. XI.

§. XI.

Addimus jam quædam de variis V. T.
Versionibus Arabicis. Prodierunt autem
translationes vel Universales , totius nem-
pè V. T. vel particulares , quorundam dun-
taxat Librorum. Prostat *Universalis I.) R.*
Saadiæ , qui חאנָ audit , de qua R. Ge-
dalias in Schalsch. Hakkabb. p. 38. scripta ejus-
dem recensens ait : בְּלִשׁוֹן וּפִיהַתּוֹרָה עֲרָבִי וּמִבְּרָאָיו זֶ' עֲוֹרֵיתָ בְּפִרְשָׁתּוֹ רַבְּשִׁירָה :
(Raf Saadia) translulit etiam legem in Lin-
guam Arabicam, quam adducit Ahen Esra
in Parascha Bereschit, Vid. & conf. Dar. Gans
in Zem. Dav. P. 1. p. 52. De hac Saadiæ para-
phasi Erpenius quoque præf. in Pentat. Arab.
loquitur : Saadias Gaon Judæus unde quaque
doctissimus omnes V.T. Libros in gratiam suo-
rum longè lateque per universum Imperium Sa-
racenicum in Asia Africaque dispersorum in-
sermonem olim transfudit Arabicum. Conf. &
hoc loco Walton. Diss. antè cit. p. 79 80. 81. ut &
Petri Dan. Huetii Lib. de Clar. Interpr. p. 131. seqq.
2.) *Alia elegans apud Arabes Christianos nata* , cuius exemplar primum in Bi-
bliotheca Francisci Savari de Breves extitis-
se , post verò Bibliothecæ Regiæ Parisiensi
insertum afferit Hotting. Thes. Phil. I. cap. III.
p. 267. Inter Particulares translationes
extat

(o)

extat *Thomæ Erpenii Pentateuchus*,
operâ Judæorum Maurorum confectus, de quo
quid ipse senserit Auctor ex præfatione ejus
colligere est. Alium *Ibn-Sinæ Pentateuchū*
asservari in Bibliotheca Laurentiana ait *Hot-*
ting. loc. cit. afferente idem *Walton. loc. s̄epiuſ*
cit. quorum primus & sub finem Geneseos
fabulam de Esavo, & Ægyptiis adjectam,
plurimisque in locis mendosé maleque ver-
sum esse, ostendit. *Paraphrasis Psalteriæ*
prodiit 1. *Romana* à Victorio Scialac Ac-
curensi & Gabriele Sionita Edeniensi, Ma-
ronitis è monte Libano cum Versione Latî-
na Romæ 1614. edita. 2. *Nebiensis*, quæ sa-
tis mendosa deprehenditur. Tacemus jam
Ægyptiacam & Syriacam à Nebiensi ad *Ps.*
XIV. & *LXXXIV.* allegatas. *Conf. & h.l.R. Si-*
monis Hist. Crit. V.T. Lib. II. cap. XVI.

§. XII.

Cernitur II Uſus haud exilis in S. Con-
textu Novi Testamenti, cuius Versio-
nis editio gemina nobis innotuit potissimum,
Romana videlicet, & Erpenia, quarum po-
strema cuivis satis erit cognita atque perspe-
cta. Primo enim multa illustrantur loca &
explicantur; v.g. 1. Joh. V. 21. Φύλαξατε ἐ-
αυτὸς διπο τῷ εἰδώλῳ, cavete uestib; à Si-

*** 4!

multo

(o)

mulacris , eleganter reddit Arabs: احذفوا
اللوا ي سلسلة (و) كنوز custodite
vosmet à cultu Idolorum. Ita Rom. III. 28.
ubi in fontibus est: λογίζομεθα γνωστη δι-
καιοθαν ανθρωπου , arbitramur igitur fide
gustificari hominem etc. Arabs habet :
رسانة يتنفس ان لا يبال بالله
Certò igitur nunc scimus quod ho-
mo duntaxat justificetur per fidem ; Idem
Marth. VI. 11. τὸν ἀρτὸν υμῶν τὸν ἐπίγονον pa-
nem nostrum quotidianum , nervosè atque,
Emphatice interpretatur ita: خبرنا كفافنا
panem nostrum sufficientem , seu ut Syrus
effert: ἡδησον, ήδη panem indigen-
tiæ nostræ , i.e. quantum ad sustentationem
nostram sufficit , quantumve indigemus.
Vid. Dilherr. Eccl. Sacri dict. XI. p. 46. Alia
jam hujus rei proterre exempla supersede-
mus.

§. XIII.

Secundò Paraphrastes hicce nunquam
sine eleganti aliqua formula librum aliquem
auspicatur & claudit. Initio plerumque
hoc voto felix rei auspicium precatur:
الله رب العالمين

✿(o)✿

الله والآمين In nomine Patris , Filii
و Spiritus Sancti, Dei Unius ! In fine
cujuscunque Libri subjungit breve quasi &
succinctum Evangelistæ aut Apostoli curri-
culum vitæ , additis variis scitu dignissimis,
ut ex clausulis Evangelistarum, quarum duas
jam subjungemus , claret : I.) Matthæi :

كُلْ دُنْعَ بِشَارَةٍ مِّنْيَ الرَّسُولِ
وَكَانَ كِتَبُهَا بِأَرْضِ فَلَسْطِينِ
بِالْهَامِ رُوحُ الْقَدْسِ عَبْرَانِيَا بَعْدَ
صَدْعَوْنِ بَنِيَا يَسُوعَ الْمَسِيحَ بِالْجَسَدِ
إِلَى الْمُسْكَنِ بِثَبَانِ سَنَبِنِ فِي أَوْلَى
سَنَةٍ مِّنْ مَلَكِ أَقْلَوْنِيُونِ قِبْلَتِ
مَلَكِ الْرُّقُومِ وَالْمَاجِدِ لِلَّهِ رَأْيِيَا اَبْدَابِ

Absolutum est exemplar Evangelii Matthæi
Nuntii , & scripsit illud in Terra Palestina du-
ctu Spiritus Sancti Lingua Hebreæ , post ascen-
sionem Domini nostri Jesu Christi corporalem
in cœlos Anno 8. à Regno Claudi Cæsaris Re-
gis Romanorum . Sit Gloria DEO perennis in

كـلـتـ بـشـرـةـ يـوـحـنـاـ (٥)
Secula! 2.) Johannis
بن زيدي الرسول أحد الائمه
عنـشـرـ كـتـبـهاـ بالـبـونـيـ لـاهـلـ مـدـيـنـةـ
أـفـسـوسـ بـعـدـ صـدـوقـ مـدـنـاـ إـلـيـ
الـسـيـاـءـ بـالـجـسـدـ بـثـلـثـبـنـ سـنـةـ فـيـ مـلـكـةـ
ذـبـرـونـ مـلـكـيـ الرـومـ وـكـبـلـ
بـكـبـارـهـاـ أـلـرـبـعـةـ أـلـاـ نـاجـبـلـ أـمـقـدـسـةـ
أـلـرـبـعـةـ أـنـهـارـ الـكـبـاـةـ وـالـمـجـدـ لـلـهـ

رأـيـاـ أـبـدـأـ Absolutum est Evangelium
Johannis Filii Zebedaei Apostoli unius è due-
decim, scripsit id Lingua Greca populo Ur-
bis Ephesinae post ascensionem Domini nostri in
cælos corporalem Anno 30. Regnante Nerone
Rege Romano. Et absolutum est in absolutio-
ne quatuor Evangeliorum sanctum quadruplex
flumen vita. Gloria sit Deo perennis in Secu-
la! Vides, quantâ elegantiâ epiphonema-
ta singulis adjecerit Paraphrastes. Plura
habentur in ipso Kirstenio qui Vitas Evange-
listarum Vratislaviæ A. C. 1608. edidit, &
apud Hotting. Anal. Hist. Theol. à p. 275. usque
ad 281. ubi & Usum harum Versionum E-
lenchti-

❧(o)❧

lencthicum & Exegeticum. à p. 265. ad
282. clarius paulò cognoscere licet.

§. XIV.

Videamus jam III. quantam hæc Lingua
Theologiæ Historicæ facem accendat.
Quantum enim est, nati Muhammedismi tem-
pora ostendere posse, dogmata, variosque
ritus ac Ceremonias ejusdem, statum Chri-
stianæ Ecclesiæ ab Orientali Anti-Christo
infestatæ, ipsiusque Anti-Christianismi Ori-
entalis rationem, nosse; scire quoque, un-
dè agyrta iste Muhammed sua derivet incu-
nabula, qualem & undè sibi religionem cu-
derit, quid Alcorano demandaverit, qua-
re à Coreischitis & Meccensi Magistratu
Meccâ ejus Medinam se contulerit, (quam
fugam & ~~per~~ vocant Arabes) quos hostes
devicerit, quos subruerit, quos successores
reliquerit, quæ inter Muhammedanos Sectæ
prodierint, & quæ sunt alia ejusmodi scitu
necessaria! Cuncta hæc undè cognoscet ac-
curatius, quam ex ipsissimis Arabum mo-
numentis Historicis? quorum celebriora
sunt *Saidi Patricidis Historia* à fœdere A-
dami ad Annos fugæ Muhammedicæ, & *El-
macini Historia Saracenica*, de quibus, ut
&

(o)

& aliis vid. Hotting. Hist. Sac. See. X. Sect. I.
p. 34. seqq. & Smegm. Orient. Lib. III. part. II.
Cap. 2. p. 71. seqq. Ubi & plura scripta reperi-
es Theologica ab Arabibus edita, quæ
Theologiae quoque Practicæ, Polemicæ
ac Dialecticæ inserviunt, quorum usum
jam sigillatim ostendere brevitatis studio,
cum jam cuivis innotescat facile, prohibe-
mur.

§. XV.

Jam in JURISPRUDENTIA an-
commodi quid afferat notitia Lingvæ Arabi-
cæ dispiciemus. Erpenius Orat. de Ling. Arab.
p. 33. Libros, ait, morales, politicos & Legales nec
pancos habent Arabes nec exiguæ molis. Hinc &
Wasmuth. Paræn. ad Gram. Arab. Sufficiat igitur,
inquit, dixisse J. Cto quidem tam commendatam
esse debere Linguam Arabicam, quam commen-
datione dignissimum est, Leges, instituta & placi-
ta tot Orientis Sapientum, adeoq; justitiam i-
psam totius Asiæ atq; Africæ & magni illius Im-
perii Saracenici cum Romano & Patrio Jure
conferre posse, queque inde Patriæ suæ ac civium
saluti accommoda sint, prudenter ac salubriter
nosse attemperare. Quadrare quoque huc vi-
dentur, quæ habet Dillherrus Disput. Aead.
Tom.

(o)

Tom. II. p. 76. 77. Etiam si curiosum forte quibusdam videtur, in ea, quæ multis abhinc seculis & locis quam maxime dissipatis, acta fuerunt, inquirere: Nos tamen infantis potius quam hominis studiosi esse existimamus, ea, quæ ante nos gesta sunt, ignorare: Præsertim si vel aliorum Scriptorum mentem inde melius possimus percipere, vel vitam nostram instituere melius. Inter ista merito referimus σκοτελισμὸν cuius L. 9. ff. de Extraord. Crim. Ulpianus meminit. Lex est ista: Sunt quedam, quæ more provinciarum coercionem solent admittere, ut puta in provincia Arabia σκοτελισμὸν crimen appellant, cuius rei admissum tale est: Plerique inimicorum solent prædium inimici σκοτελιζεῖν i.e. lapides ponere, indicio futuros, quod si quis eum agrum coluisse, malo letho periturus esset &c. Locus extraordinarii huius criminis fuit Arabia, nimirum Petræa. Reliqua legantur in ipso Autore. Constat hinc, expositionem hujus Criminis non aliundè magis, quam ex Historia peti posse Arabica. Plura qui de Usu hocce volet, adeat Erpenium, qui hac de re varie differit in suis Orationibus, & Pocockium Or. cit.

§. XVI.

(o)

§. XVI.

Arabum porrò Literaturam ex *MEDI-CINA* quoque haud exile obtinuisse nomen, jam in vulgus notum est. Optimam quippe Medicorum cognitionem è Scriptoribus Arabum Medicis, quibus superbiit ista Regio, esse petitam, quis ignorat? Sic tempore Mustarschedæ excelluit inter Medicos *Abu - Zelt Omniades*, teste *Juch. f. 149. a.* Celeberrimus tamen fuit *ابن سينا* أبو علي *Abu - Ali Ibn - Sina*, qui vulgo *Avicenna* vocatur, ab Andrea Alpago Latinè versus vitamque ad annum 155. produxisse perhibetur; scripsit is Canones Medicos, de Medicamentis simplicibus, & plura, quæ recenset *Hotting. Hist. S. N. T. Sec. XI. Sect. II. p. 261.* Vid. h. l. *Huetius Lib. de Clar. Interpr. p. 184. seqq.* Ad palatum hoc loco *Petri Kirstenii Vratislaviensis* sunt verba, quæ habet in *Præf. Gram. Arab.* Cum ad Medicinæ praxin accederem, en invenio & mutos scriptis ac voce sua *Præceptores meos hæc & similia proferre judicauit*: qui Medicus bonus vult fieri *Practicus*, bonus necesse sit *Avicennista*; (sic enim illi loquebantur) itemque cum Medicis alicuius, qui ad opera præxeos accedere vellet,

(o)

vellet, fieret mentio, audivi non raro à præstantissimis Medicis antiquis quæsumum fuisse: *Estne bonus Avicennista?* quod cum affirmaretur, responsum fuisse ab ipsis: ergo necessario erit bonus practicus. Hæc ille. Confer. Joh. Elichmanni Epist. de Usu Lingv. Arab. in Medicina, Jenæ anno 1636. impressa. Multum quoque studium Medicum دیجیتالیه
و شیوه این راشد، i.e. Averroi, Avicennæ Æmulo debet, Cordubensium Medico ac Philosopho illustri, qui & Scholia in Institutiones Medicas Ibn Sine conscripsit, & cui Anni attribuuntur 135. Vid. Buch. A. C. 1145. & Hotting. loc. cit. *Alharithium Ebn Chaldanat* طبیب العرب dictum, & ipso Muhammede antiquiorem fuisse, ait Pocock. loc. cit. Præter hos floruere maximè *Muhammed filius Zachariæ, Ibn-Abi Zadeck, Ibn-Omar samarcandus, Mahmud Ibn-Zain, Masud Ibn-Hacimodini, Alhosna*, & complures alii, quorum nomina & scripta recensentur in Hotting Smegm. Orient. Lib. III. part. II. p. 212. seqq. & Wolfg. Justi Chron. Med. p. 96. seqq. Sunt & inter Manuscripta, quibus gloriatur Insignis hujus Academiæ Bibliotheca Paulina, Libri non pauci ab Arabum Medicis

con.

(o)
conscripti & Latinè versi , prout claret è *Catalogo MS.* à *B. Feller* edito . Multi quoque Arabes Græcorum Libros Medicos transtulerunt in Linguam sibi vernaculam ; notisque illustrarunt , qui minimè contemnendum Medicinæ Studiosis præbent usum , quod ipsum nostrates Medici hoc sæculo illustres testati sunt , quos inter haud postremus *D. Guernerus Rofincius* , Medicus q[ui]oniam Jenensium Celeberrimus , qui , præcepta Medica tradens atque inculcans è Cathedra a liis , multa , quinimò plurima , ipsissimis Arabum verbis declarare atque illustrare haud erubuit . Ita & *Eraustus de causis morborum* pag . 99 . *Arabibus deberi* , ait , *restitutionem Medicinæ in Europa* , teste *Hottinger* . Anal . pag . 292 . seqq . Tacemus sæpè citatum *Jac. Golium & Petrum Kirstenium* , Medicum Vratislavensem , cum quantis sumptibus literas Arabicas fundi curaverint & varia Opera ediderint , satis innotuit , & alios .

§. XVII.

Ultra hæc *PHILOSOPHO* quoque Sermonis hujus notitiam fructum præbere utilitatis , persuasissimum est . Musas enim Philosophicas ab Arabibus præ cæteris excul-

excultas scimus, Ita κατ' ἔξοχον Philosophus
 audit يعقوب أبو يوسف بن إصفهاني Jacobus Abu Joseph, Filius Isa-
 aci, Cendæus. Æmulus hujus erat ابْنُ رَسْحِيدٍ Ibn-Ra-schid, cui successit Ibn-
 Chalican, (quem Sionita de moribus Ori-
 ent. p. 281. Celeberrimum omnium Ara-
 bum fuisse Philosophorum asserit,) aliqui
 quam plurimi. Libri aliquot Aristotelis A-
 rabicè adjectis Scholiis extant, qui Avicen-
 nae tribuuntur à nonnullis, quippe qui
 Medicus non solum, verum & Philosophus
 Arabes inter ad maximam laudem insignis
 audit. De quo imprimis Pocockium in Or.
 cit. consule. Habere suas hac in re partes vi-
 dentur verba Ludovici Vivis de caus. corrupt.
 Art. Lib. 5. p. 179. Sed enim vero neque hæc ipsa
 Aristotelis Volumina (de Physica, prima Phi-
 losophia, Cœlo & generatione) potuerunt in-
 telligere, primum propter lucutionem astrictam
 & ex brevitate obscuram: hinc propter intri-
 catas & obliquas sententias: tum etiam ob im-
 modicas subtilitates, quibus Aristoteles plerum-
 que non exacuit ingenia, sed perturbat & fran-
 git, tenebrasque & hallucinationem inducit a-
 cie i mentis, dum conatur minutias sub-
tilissimas

(o)

tilissimas ostendere & inutiles per se, & quæ ina-
ventionem obtutus ingenii subterfugiāt ac fru-
ſtentur: non aliter quam si filia monstrare quis vel-
let rudentum illius navis quam Myrmecides fa-
bricatus est, apicula contextam: vel dispun-
tiunculas Iliados, quænuce capiebatur. Ta-
les sunt illius Libri, Græcè quidem ut ab eo sunt
perscripti, nam Latinos ita legimus, ut a-
nigmata audire Te credas, non planum sermonem
atque explicatum, quales inter se homines
consueverint usurpare. Dicit aliquis grave
incommodum, sed ideo tolerabile, quod adjuve-
mūr bonis interpretibus ac explicatoribus ab Al-
rabia usque accitis: quibus tandem? Versio-
ne Arabica & Commentariis Aben-Rois,
quem Philosophi de nostra Schola, qui post eum
scripsere, ita sunt amplexati, ut penè Autho-
ritati Aristotelis adæquarint &c. Sed mere
sunt Ironica, ut è præcedentibus videre li-
cet, quæ legas in ipso Autore & apud Hottin-
gerum Hist. Sac. N. T. Sac. XII. In con-
trarium nobiscum propendet Gerard. Joh.
Vossius præf. in Lib. de Idol. Gentil. Arabes, ra-
tus, Philosophos Aristotelis mentem longè fa-
gacius perspexisse, quam Græcos vel Latinos.
Præter Avicennam & supra notatus Ibn-
Chalican Rheticam LXX. Librorum, Com-
mentarii instar in Aristotelem, conscripsisse,
dicitur.

(o)

dicitur. Sic & Scholia quamplurima in Aristotelis opera, & scripta permulta Philosophica Arabum tradit Hotting. Smegm. Orient. loc. cit. p. 219. seqq. & Anal. p. 253. seqq. Conf. & hoc loco Huetius de Clar. Interpr. p. 154. seqq. & 178. seqq.

XIX.

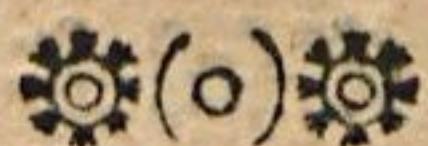
Mec minus in *ASTRONOMIA* celebrata in vulgus Laus Arabum semper. Hinc quoque isti studio Lingua hacce quæstuosissima cernitur, sine cuius cognitione quid Zenith, quid Nadir, Azimuth, Almukantarrath aliaque ejus generis voce's sibi velint, ignoramus, nisi alieno vitulo arare velimus. Autor *Zemach David Albatenium* sete *Muhammedem Aractensem Tabularum Astronomicarum inventorem* statuit. Inter omnes tamen Arabum Astronomos *Muhammed Fil. Ketiri Ferganensis* (qui vulgo *Alfraganus* dicitur) Arithmeticæ & calculi Astronomici solertiâ adeo excelluit, ut *الحساب Computator cognominatus* fuerit, dicente *Golio*, qui ejusdem *Elementa Astronomica* Latine & Arabicè adjectis Notis edidit. *Thebit ben-Cora* item & *Alfarabi* Astronomos fuisse haud insini ordinis

(o)

affirmat *Hotting.* *Hist. Sac. N.T. Sec. XI. S. II.* quo loco & alios qui de Instrumentis Astronomi-
cis, item de Planisphæriis, Astrolabio, Calen-
dariis &c. scripsere Arabes, ordine recenset.
Historiam insuper, quam habet *Juch. p. 148. b.*
de diluvio, quod Astronomi tempore Mostaa-
læ, filii Mostadheri Chalifæ, prædixere; ut &
nomina Schematum cœlestium, Stellarum,
Mensium atque dierum &c. vide apud jam-
cit. *Aut. Anal. p. 310. seqq.* & *Hist. Sac. N.T. Sec.*
XII. p. 199.

§. XIX.

Cæterum & *OPTICÆ*, *ARITHME-*
THICÆ, *GEOGRAPHIÆ*, *GEO ME-*
TRIÆ ac *MUSICÆ* operam dedisse Ara-
bes, eorum hac de re monumenta testimo-
nium dicunt, ut sunt *Commentaria in Libros*
Opticos Aafeni Ibn - Haitem Basrensis ;
Ptolomæi Libri V. Optici. Chejamii Al-
gebra Cubica ; *Ibn-Ibrahim Demonstratio*
Regulæ falsi. Geographus Nubiensis ; *Geo-*
graphia Abulfedz, quam Latinè interpreta-
tus est Schikardus. *Thebit Ibn - Cora pro-*
blemata Geometrica ; *Ibn-Serri de dimensio-*
ne & Sectione Sphæræ. *Alfarabii Liber de*
proportione Musicae. Hæc & alia ejus generis
scripta

scripta recenset Hotting. Smegm. Or. Lib. III.

P.II. Quidni igitur in hisce quoque studiis
ullum hinc nobis operæ pretium speremus?

§. XX.

HISTORIARUM nihilominus alumnū ad acquirendam hujus Linguae notitiam vel unum hoc excitabit, quod absque ista in Græcorum pariter atque Latinorum scriptis saepius impingat. Nescit enim quid هجرة Hegira, مملوك Mamluk, خليفة Chalifa, شریف Scherif, سارقون Saraceni, مفتی Musti, فوجی Vezir, مختار Muhammed aliave ejus tarinæ vocabula sibi velint vel undè descendant. Ipsum quoque non parum moratur, quando mentionem injici observat diversarum Aërarum (quam ipsam vocem ab Arabico هجرة deri- vant inepte Lingue hujus imperiti) seu Epocharum; talis est الہجرۃ Epoch Hegiræ, seu fugæ Muhammedicæ; Epoch دوالکرنیں Epoch Magni; Epoch الٹاشش Martyrum Sanctorum seu Dicletiana. Extant varia Historiographorum tam Universaliū quam particularium scri- pta

(o)

pta apud *Hottīng.* *Smegm. Orient.* Lib. III. P.
II. à pag. 267. ad 271. quorum jam non est
narrandi locus.

§. XXI.

POESEO'S tandem haud ignaros de-
prehendimus Arabes. Multi enim Chalifæ
& Reges Poetæ fuere celebres atque felices.
Sic *Abulhasenius*, qui cum à fratre Mustar-
schedo Billa Chalifa esset captus, carminibus
gratiam ejus ambiit. *Talaajum* quoque
ut & *Mostanghedum* carmina reliquise
Posteritati, testis est *Hottīng.* *Hist. Sac.* N.
T. *Sac.* XII. Prægrandem insuper Poëtarum
numerum vide apud *Eundem, Smegm. Orient.*
Lib. III. P. II. à p. 262. ad 267. Haud postremi
inter illos fuere *أبو العلاء أحmed بن دينار*
أبو العلاء أحمد بن أبي طالب *أبو* *Abu'l-
la, Ahhmed*, fil. *Abdallæ*, fil. *Solimân*,
cujus varia Carmina *Golius* edidit; &
أبو الطغراء *أبي الطغراء* *Abu-Is-
mael Tograi*, cuius carmen eruditissimum.
كتاب الأدب العربي dictum, notis illustratum
operâ *Ed. Pocockii* Oxonii 1661 prodiit. Kal-
λιγερδίας denique studiosissimi sunt Ara-
bes. Ad majorem enim Scripturæ venusta-
tem

(o)

tem multi peculiares quosdam nexus Literarum & ductus excogitârunt, ut sunt *Abu-Ati Ibn-Mocla*, *Ebnotvoba*, aliique. Diversa Scripturæ genera vide in Gram. nostra p. 6. 7. Alios eruditione celebres mittimus in præsenti. Vid. & h. l. Steph. Morin. Exercit. de Lingua primæva, p. 435.

§. XXII.

Vides ex his, L. B. magno Usui multis in rebus esse Linguam Arabicam nosse. Ecce sanè ipsa Arabia quid est aliud, quam vivum Musæum, tot proceribus & antesignanis refertum Literarum? Floruere quippe ibidem Academiæ variæ, Marocci nempè, Fessæ, ubi Bibliothecam suisse asservatam, in qua 32000. Libri, asserit ex aliis Waltonus Dist. cit. p. 77. Hubeddae, Constantinæ, Tuneti, Tripoli, Sigillmessæ, Alexandriæ, Cairi, Basoræ & Cufæ; (de quibus Joh. Leonis Africa) floruerent artes, & scientiæ per annos ferè Sexcentos, cum regnaret apud nos secunda barbaries & literatura omnis esset profus extincta, dicente Bocharto in Phaleg. Lib. I. cap. XV. Florent hodienum Scholæ illustres & studia, ceu illi testantur, qui è Regione ista bello capti ad nos redeunt. Pauca, hæc B. L. a quo animo accipe, boni consule
no-

(o)

nostrisque conatibus fave, reputans nobiscum
illud Senecæ, quod habet Epist. 64. *Etsi o-*
mnia à veteribus inventa essent, hoc tamen sem-
per novum erit. usus & inventorum ab aliis sci-
entia & dispositio. Restat, Deo immortalis
gratias persolvamus debitas, quod sua Cle-
mentia ac Gratia nos hoc in stadio adjuvare
voluerit. Faxit Summus rerum Arbiter at-
que stator, ut hæcce qualia qualia vergant in
Nominis sui SS. Gloriam, nostrum item &
Ecclesiæ suæ emolumentum quam maxi-
mum, per Christum Dominum nostrum! Ne-
que in alio universum vitæ nostræ genus æ-
que, quam concinendis divinis laudibus
fundendisque precibus ac votis versabitur.

واحدة لاله وآلها

SUPER-

SUPERPONDIA.

I.

Muhammedani Hagareni vocantur non ab Hagare ancilla Abrahami, sed quasi جَرِيْل جَرِيْل juxta *Elmacinum Histor. Sarac. Galios.*

II.

Saraceni dicuntur non à Sara, nec à سَرَّة sed potius ab Arabico سَرَّة furatus est.

III.

Alcoranus multa habet contradictoria.

IV.

Alcoranus mendaciis atque figrantis scatet.

V.

Muhammedani non planè contemnenda

(o)

temnenda de nostra Religio-
ne statuunt.

VI.

Messiaæ nomen apud Arabes ve-
nerabile est ac frequens.

VII.

Dialectus Turcica ab Arabica
differt ut Gallica à Latina.

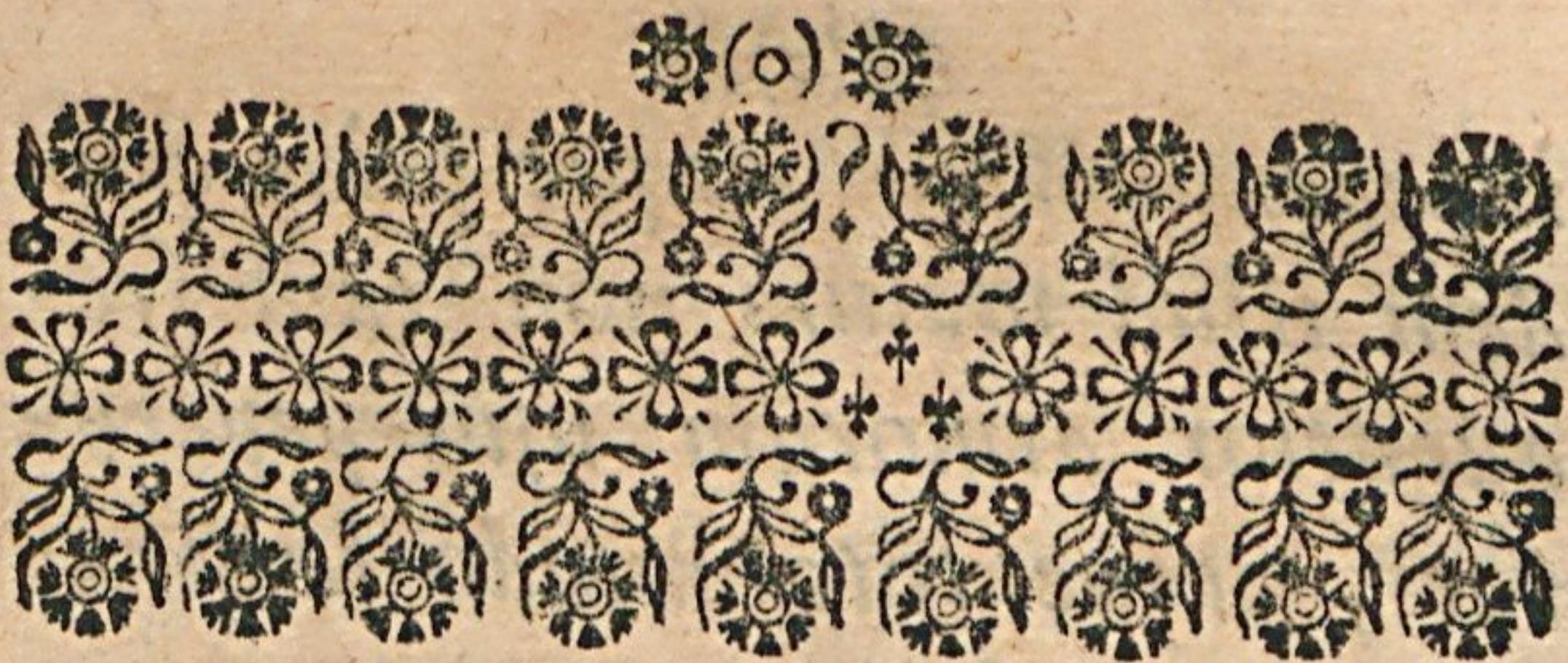
IIX.

Primum Corani Caput à Mu-
hammadanis tanti æstima-
tur, quanti nos Orationem
Dominicam facimus.

IX.

سراسکیر Seraskir videtur
compositum ex Arabico دخیلی
Dux, Princeps; & Turcico
جنگ Exercitus.

Fuga

Fuga Vacui.

Excerpta Epistolæ D. Jordani
Edenii ad V.C.D. Joh. Henr. Hot-
tingerum, quæ extat Smegm.
Orient. L.I. p.3. seqq.

Quod superioribus seculis Lite-
rarum studia , vel neglecta
prorsus fuerint, vel certè minus fe-
liciter culta , duo cum primis ef-
fecisse mibi videntur ; pretium e-
arundem haud redè estimatum,
Et via , partim incerta , partim
nimium difficilis , qua ad erudi-
tionis metam hominibus istis erat
ince-

(o)

incedendum. Atque prius quidem illud malum non tam frequentior armorum usus peperrat, atque toto mundo sæviens Martis crudelitas, quam detestanda illorum, qui sacra pariter & profana sui juris fecerant, socordia atque ambitio, quæ major haud dubiè orbis calamitas censi debet. Cùm enim illi non modo rudes ipsi plerumque fuerint, sed & dominationi suæ tanto melius cautum viderint, quanto crassior hominum mentes occuparet cæcitas, haud mirum est, literas tum sensim contemni cæptas, atque adeò paucos fuisse, qui ad illas animum appulerint. Sed & isti, quibus de meliori luto præcordia erant,

buc

• ☀(o)☀

huc conversi nullum invenire
potuerunt idoneum ducem , un-
de quidam in ipso statim limine
substitere , quidam majora ausi,
post longas molestias nihil minus,
quam quod quæsiverant , sunt
assecuti. Ut enim ad summam
miseriam nihil amplius deesset,
Scholas simul fastus & adulatio
invaserant , quibus factum est,
quod veri sapientiæ fontes pri-
mum neglegti fuerint , mox
spreti , tandem quod malorum
caput erat , severe prohibiti :
contra autem somnia , fabulæ,
& quidquid tandem futilem dis-
putationum , quod vel ad o-
stentandas ingenii vires , vel su-
perstitionem confirmandam perti-
neret , tanquam divina oracula
discen-

(o)

discēntibus obtrusa &c. Inter varias verò hancē
reliquarum disciplinarum vices, duriorem longè
sortem expertæ sunt Orientales Linguae, utpote
quarum studium usque ad nostra penè tempora,
è Christianorum Scholis vel exulavit prorsus, vel
ab oppido paucis suscepimus est &c. Totum igitur
illud, quantum est, clementiæ divinae debetur, quod
superiore seculo, hi orientis Thesauri in orbem
nostrum fuerint inventi &c. Nemo sanioris ju-
dicii erit, quin ad primè necessariam, Theologo
præsertim judicet, non modo tantam Hebreæ
Linguae notitiam, ut textum sacrum resolvere,
intelligere, atque sic ex ipsis fontibus sensum erue-
re queat; sed & aliquam reliquarum Orien-
talium, quarum insignis, in locis scripturæ dif-
ficilioribus, usus vel mediocriter doctis satis est
manifestus. Arabum scripta quod concerneat,
quanto illa recentius in nostrum hanc orbem in-
troducta sunt, tanto minus vulgo hucusque inno-
tuuerunt, quo sit, ut de illis pauci adeò sint sollici-
ti. De usu eorum dubitare facile non potest,
qui populi istius ortum, mores, gesta denique
vel mediocriter novit.

* * *

9
4
3
5
2
5
2

Quotusquisque

Rex
Ridere

R.

DA 12
9/39

t26 17718

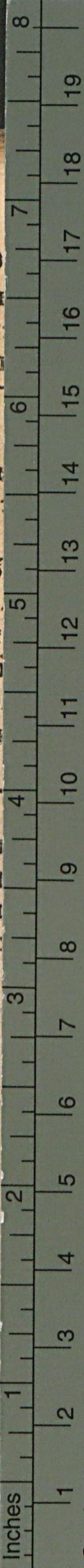
KD77

Farbkarte #13

B.I.G.

Black	
3/Color	
White	
Magenta	
Red	
Yellow	
Green	
Cyan	
Blue	

Q. D. B. V.

STRUCTUS
NGUÆ ARABICÆ,
utæ Facultatis Philosophicæ
indultu,

ERTATIONE PHILOLOGICA

in
ALMA LIPSIENSI
H. L. Q. C.
ostendit

II. Decembr. A.O.R.M DC XCII.
ublicæ συμφιλολογίαν disquisitioni
submittit

P R Ä S E S
OH. DAVID Schieferdecker/
Weisenfels. Misn.
RESPONDENTE
IANNE-MARTINO Schmid/
Coburgo-Franc.

Auctior edita Anno M DC XCV.

18.

